

Referanser: KR 35/22

Arkivsak: 23/00836-1

Utlysning av midler til diakonal innovasjon

Sammendrag

Kirkerådet har i mange år tildelt utviklingsmidler knyttet til trosopplæring. 2020 var første året med utviklingsmidler på diakoni. Denne saken inneholder forslag til innretningen av utlysningen våren 2023.

Forslag til vedtak

Kirkerådet lyser ut midler som beskrevet til prosjekter innenfor diakoni.

Saksorientering

Bakgrunn

Fra 2020 har Kirkerådet hvert år behandlet utlysning av ulike tilskudd på sitt marsmøte. I forbindelse med trosopplæringsreformen ble det innført «utviklingsmidler» til ulike prosjekter knyttet til trosopplæring. I forbindelse med nye diakonstillinger i 2020 ble det besluttet å opprette innovasjonsmidler for diakoni.

I 2023 er en rekke utlysninger definert i årsplan og kommer derfor ikke til ny behandling i Kirkerådet:

- Tilskudd for å stimulere flere menigheter til å tilby musikkundervisning i samarbeid med kulturskoler
- Tilskudd til menigheter for å være til stede der ungdom samles
- Tilskudd for å stimulere de kristne barne- og ungdomsorganisasjonene til å tilby flere og større fellesskap for barn og unge

- Tilskudd til bibelskoler og folkehøyskoler for å øke samhandling mellom elever og menighetene i skolens lokalmiljø

I tillegg vedtok Kirkerådet i forbindelse med budsjett for 2023 et tilskudd til turnevirksomhet som av hensyn til gjennomføring av turneer i 2023 allerede er utlyst.

Utlysning av innovasjonsmidler for diakoni legges her fram for behandling. Under strategiplanens mål om at «Kirken er der livet leves», spesifiseres det at Den norske kirke innen 2029 skal «bidra til å virkeliggjøre bærekraftsmålene – lokalt, nasjonalt og globalt». Videre er utlysning av «tilskudd for å stimulere menighetene til nytt diakonalt arbeid for å bekjempe fattigdom, ulikhet og utenforskap» nevnt spesifikt i årsplan 2023. Den norske kirke trenger flere erfaringer knyttet til hvordan man kan realisere bærekraftsmålene lokalt. Bærekraftsmålene representerer dessuten et allment språk som tilrettelegger for samarbeid med andre aktører, også utenfor kirken. Det er derfor lagt som en forutsetning at søknadene tydelig relateres til ett eller flere bærekraftsmål.

Innovasjon forbindes gjerne med nye *tematiske* tiltak. I en tid der mange lokalmenigheter erfarer press på ressurser og ansattes tid, kan prosjekter som representerer metodisk innovasjon og bidrar til å involvere nye ressurser, være vel så viktig. Utlysningen vektlegger derfor både samarbeid og samskaping med andre aktører, og utvikling knyttet til frivillig medvirkning.

Kirkerådet har god erfaring med utlysning av innovasjonsmidler de tre foregående år. Tilbakemeldingene fra bispedømmene er i hovedsak at innretningen på utlysningen har vært god, og at det er ønskelig at ordningen har en viss forutsigbarhet for søkerne og er enkel å forstå. En tilbakemelding fra lokalt hold har vært at innovasjon gjerne erfares som et vanskelig og krevende begrep. Innovasjon innebærer imidlertid ofte å sette sammen kjente elementer på nye måter. I denne utlysningen er det derfor spesifisert at midlene også kan gå til videreutvikling av allerede eksisterende konsepter. Et avgjørende kriterium vil i alle tilfeller være at prosjektet har overføringsverdi til andre, slik at det kan komme større deler av kirken til gode.

For å sikre at nytenkningen også skjer *innenfor* kirken, er det satt som et kriterium at søker må være menighet eller kirkelig fellestråd – eller en aktør som samarbeider med menighet eller kirkelig fellestråd.

På bakgrunn av dette foreslås følgende innretning av utlysningen:

Formål

Kirkerådet ønsker å bidra til utvikling av menigheten i lokalsamfunnet og tiltak som realiserer en satsning på diakoni i Den norske kirke. Innovasjonsmidlene skal gå til tidsavgrensede prosjekter og tiltak i menigheter som styrker innovasjon og programutvikling. De skal også bidra til å virkeliggjøre bærekraftsmålene og visjonen knyttet til denne: “Ingen skal utelates”.

Kriterier

Prosjektene skal være

- Nyskapende, ved å etablere noe nytt eller videreutvikle eksisterende arbeid
- Ha overføringsverdi til andre menigheter.
- Knyttet opp til ett eller flere bærekraftsmål, som målene

- 1) Utrydde fattigdom
- 3) God helse og livskvalitet,
- 10) Redusere ulikhet,
- 12) Ansvarlig forbruk og produksjon og
- 13) Stanse klimaendringene.
- Også andre mål kan være relevante. For informasjon om bærekraftsmålene, se bærekraftsboka.no, og FN-sambandet.

I tillegg må prosjekter oppfylle minst ett av følgende kriterier:

- Initierer eller utvikler samhandling og samskaping med kommunale og/eller frivillige aktører.
- Systematisk utvikler frivillig engasjement og medvirkning eller metodikk knyttet til frivillighet.

Det vil styrke søknaden om søker samarbeider med aktører som har kompetanse på innovasjon.

Rammer og frister

- Utlysning kunngjøres 11. april 2022
- Økonomisk ramme for denne utlysningen er mellom 100.000,- og 500.000,- per prosjekt for hele prosjektperioden.
- Prosjektene skal ha en egenandel på minimum 5 prosent. Faste ansattes arbeidsinnsats regnes ikke som egenandel.
- Prosjektene må inkludere arbeid med implementering av erfaringer eller ressurser fra prosjektet i Den norske kirke.
- Det gis støtte primært til ett- og toårige prosjekter.
- [Elektronisk søknadsskjema og praktisk informasjon om søknadsprosessen ligger her.](#)

Søknadsfristen er 7. juni 2023 kl. 15.

- De innvilgede prosjektene kunngjøres innen 15. september 2023.
- Alle søkere får svar, og innvilgede prosjekter offentliggjøres på Den norske kirkes nettsider.
- Det gis ikke begrunnelse for avslag utover orienteringssak til Kirkerådet.
- Utbetaling vil skje innen utgangen av 2023.

Hvem kan søke?

- Menigheter, kirkelige fellesråd og andre aktører som samarbeider med en menighet eller et kirkelig fellesråd.
- Bispedømmeråd kan søke i samarbeid med andre enheter, men kan ikke stå som hovedsøker.
- Tidligere søkere kan søke igjen.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Det er avsatt 1,6 millioner kroner til denne utlysningen i budsjett for 2023. Ved eventuelt mindreforbruk i avdelingen vil det bli vurdert å tildele noe mer. Tildeling og oppfølging av prosjekter gjennomføres innenfor eksisterende stillinger.